Kazalo

CC BY SA

Kliknite na pojem. Številke označujejo strani v dokumentu PDF.

KATEGORIJA 1

Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Krožno gospodarstvo	4
Učinkovita raba virov	5
Ekološki odtis	6
Podnebna odpornost	7
Varstvo biotske raznovrstnosti	8
Razmišljanje o življenjskem ciklu	9
Trajnostna potrošnja	10
Okoljska odgovornost	11
Ekološka prilagodljivost	12
Zelene inovacije	13
Podnebna nevtralnost	14
Razogljičenje	15
Obnovljivi viri	16
Energetski prehod	17
Energetski predpisi in varnost	18
Hierarhija ravnanja z odpadki	19
Strategije nič odpadkov	20
Ekooblikovanje	21
Trajnostni materiali	22
Trajnostna vrednostna veriga	23

Kazalo

Kliknite na pojem. Številke označujejo strani v dokumentu PDF.

KATEGORIJA 2

Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Podjetništvo	24
Poslovno načrtovanje	25
Finančna pismenost za podjetništvo	26
Podjetniška miselnost	27
Strateška partnerstva	28
Tržno povpraševanje	29
Segmentacija kupcev	30
Preverjanje trga	31
Trajnostno poslovanje	32
Inovacije	33
Poslovna ideja	34
Poslovni model	35
Ponujena vrednost	36
Viri prihodkov	37
Ocena tveganja	38
Možnosti financiranja	39
Naložba	40
Analiza stroškov in koristi	41
Skalabilnost	42

Kazalo

Kliknite na pojem. Številke označujejo strani v dokumentu PDF.

KATEGORIJA 3

Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Pametna orodja na zelenih delovnih mestih	43
Sistemi zelene energije	44
Zelena znanja in spretnosti	45
Digitalne kompetence	46
Trajnostne delovne prakse	47
Tehnična orodja in spremljanje	48
Zelena delovna mesta	49
Potrebe trga dela	50
Standardi kakovosti	51
Učenje na delovnem mestu	52
Pot k zaposlitvi	53
Sistemsko razmišljanje	54
Opis delovnega mesta	55
Sprememba kariere	56
Poklicna prilagodljivost	57
Delo v timu	58
Spretnosti reševanja problemov	59
Delovna etika	60
Poklicna odgovornost	61
Varnost in zdravje pri delu	62

Krožno gospodarstvo

GREENovation

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Krožno gospodarstvo je gospodarski model, ki se osredotoča na zmanjševanje odpadkov s ponovno uporabo, popravilom, recikliranjem in podaljševanjem življenjske dobe izdelkov in materialov, namesto da bi jih zavrgli.

Praktični primer

Podjetje od kupcev zbira rabljene izdelke, jih popravi ali obnovi ter jih ponovno proda, s čimer zmanjšuje potrebo po novih surovinah in količino odpadkov.

Slika

Video

Priporočeno branje

Akcijski načrt za krožno gospodarstvo: European Commission - Circular Economy Action Plan :https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Učinkovita raba virov

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Učinkovita raba virov pomeni pametno uporabo naravnih virov, materialov, energije in vode, tako da nastane manj odpadkov, ob tem pa dosežemo enake ali celo boljše rezultate.

Praktični primer

Podjetje zmanjšuje porabo energije in materialov z izboljšanjem proizvodnega procesa, uporabo energetsko učinkovite opreme ter oblikovanjem izdelkov, ki zahtevajo manj surovin.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Učinkovita raba virov

Evropska komisija – Akcijski načrt za krožno gospodarstvo: https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

GREENovation

Ekološki odtis

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Ekološki odtis opisuje celoten vpliv, ki ga ima oseba, izdelek, podjetje ali dejavnost na okolje, vključno z uporabo virov in onesnaževanjem, ki ga povzroča.

Praktični primer

Podjetje meri svoj ekološki odtis tako, da izračuna, koliko energije, vode in surovin porabi ter koliko odpadkov in emisij ogljika proizvede vsako leto.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Metode okoljskega odtisa https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/environmental-footprint-methods_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Podnebna odpornost

GREENovation

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Podnebna odpornost je sposobnost ljudi, skupnosti in organizacij, da se pripravijo na vplive podnebnih sprememb, se jim prilagodijo in si po njih opomorejo, na primer po ekstremnih vremenskih pojavih ali naraščajočih temperaturah.

Praktični primer

Mesto krepi podnebno odpornost z zasaditvijo dreves za zmanjšanje vročine, posodobitvijo drenažnih sistemov za preprečevanje poplav ter s pomočjo podjetjem pri pripravi načrtov za ukrepanje v izrednih razmerah ob ekstremnih vremenskih dogodkih.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Prilagajanje podnebnim spremembam in podnebna odpornost

Evropska komisija – Metode okoljskega odtisa

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

GREENovation

Varstvo biotske raznovrstnosti

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Varstvo biotske raznovrstnosti pomeni ohranjanje različnih rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov ter naravnih ekosistemov. Pomembno je za ohranjanje ravnovesja v naravi, zagotavljanje zdravega okolja ter podporo življenju ljudi, živali in rastlin.

Praktični primer

Občina prispeva k varstvu biotske raznovrstnosti tako, da zaščiti naravna območja, sadi avtohtone rastlinske vrste, zmanjšuje uporabo pesticidov in ustvarja zelene površine, ki omogočajo življenje opraševalcem, pticam in drugim živalim.

Slika

Video

Priporočeno branje

Biodiversity Strategy for 2030

https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Razmišljanje o življenjskem ciklu

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Razmišljanje o življenjskem ciklu pomeni upoštevanje vpliva izdelka ali storitve na okolje v vseh fazah njegovega življenjskega cikla, od surovin in proizvodnje do uporabe, ponovne uporabe in odstranitve.

Praktični primer

Podjetje uporablja pristop razmišljanja o življenjskem ciklu tako, da izbira materiale, ki jih je mogoče reciklirati, zmanjšuje porabo energije med proizvodnjo, oblikuje izdelke z daljšo življenjsko dobo ter načrtuje, kako jih je mogoče ob koncu njihove življenjske dobe ponovno uporabiti ali reciklirati.

Slika

Video

Priporočeno branje

European Commission – Life Cycle Assessment (LCA) https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/life-cycle-assessment_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

GREENovation

Trajnostna potrošnja

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Trajnostna potrošnja pomeni uporabo blaga in storitev na način, ki zmanjšuje škodo za okolje, varčuje z viri ter podpira družbeno blaginjo zdaj in v prihodnosti.

Praktični primer

Potrošnik izvaja trajnostno potrošnjo tako, da izbira trajne izdelke, kupuje le tisto, kar res potrebuje, daje prednost izdelkom z okoljskimi oznakami ter zmanjšuje količino odpadkov s ponovno uporabo in recikliranjem.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Trajnostna potrošnja in proizvodnja https://environment.ec.europa.eu/topics/sustainable-production-and-consumption_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

GREENovation

Okoljska odgovornost

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Okoljska odgovornost pomeni ravnanje na način, ki varuje okolje, in sicer z zmanjševanjem onesnaževanja, varčevanjem z viri ter upoštevanjem vpliva odločitev na naravo in prihodnje generacije.

Praktični primer

Podjetje izkazuje okoljsko odgovornost z zmanjševanjem porabe energije, ustreznim ravnanjem z odpadki, izbiro trajnostnih dobaviteljev ter upoštevanjem okoljskih zakonov in standardov.

Slika

Video

Priporočeno branje

EEvropska komisija – Okoljska odgovornost

European Commission – Life Cycle Assessment (LCA) https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/life-cycle-assessment_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

GREENovation

Ekološka prilagodljivost

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

kološka prilagodljivost je sposobnost naravnih sistemov, skupnosti ali organizacij, da prilagodijo svoje delovanje in prakse kot odziv na okoljske spremembe in izzive.

Praktični primer

Kmetijsko gospodarstvo izkazuje ekološko prilagodljivost tako, da spreminja vrste pridelkov glede na nove podnebne razmere, uporablja tehnike varčevanja z vodo ter uvaja prakse, ki varujejo tla in biotsko raznovrstnost.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska agencija za okolje – Prilagajanje ekosistemov https://www.eea.europa.eu/themes/climate-change-adaptation

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

GREENovation

Zelene inovacije

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Zelene inovacije se nanašajo na razvoj novih ali izboljšanih izdelkov, storitev, tehnologij ali poslovnih modelov, ki zmanjšujejo vpliv na okolje in podpirajo trajnostni razvoj.

Praktični primer

Podjetje uvaja zelene inovacije z ustvarjanjem energetsko učinkovitih izdelkov, uporabo obnovljivih materialov ali uvedbo digitalnih rešitev, ki zmanjšujejo količino odpadkov, emisije ali porabo virov.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Eko-inovacije

European Environment Agency – Ecosystem Adaptation https://www.eea.europa.eu/themes/climate-change-adaptation

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Podnebna nevtralnost

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Podnebna nevtralnost pomeni, da v ozračje skupno ne dodajamo dodatnih toplogrednih plinov. To dosežemo tako, da emisije čim bolj zmanjšamo, preostanek pa uravnotežimo z njihovim odstranjevanjem ali izravnavo v enaki količini.

Praktični primer

Majhna kavarna uporablja čisto energijo, varčuje z elektriko in spodbuja uporabo večkrat uporabnih skodelic. Emisije, ki se jim ne more izogniti, na primer pri dostavi, izravnava s podporo projektom, kot je sajenje dreves.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Evropski podnebni zakon

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/european-climate-law_en?prefLang=lt

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

GREENovation

Razogljičenje

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

DRazogljičenje pomeni zmanjševanje ali odpravljanje emisij ogljika, ki nastajajo zaradi človekovih dejavnosti, zlasti v energetiki, prometu in industriji. Gre za uporabo čistejših rešitev, tako da se v zrak sprošča manj onesnaževanja.

Praktični primer

Majhno podjetje zamenja ogrevanje na plin s toplotno črpalko in službena vozila zamenja z električnimi. Z uporabo čistejše energije in prevoza podjetje pri svojem vsakodnevnem delovanju povzroča veliko manj ogljičnega onesnaževanja

Slika

Video

Priporočeno branje

IIEA – Zbirka politik za industrijsko razogljičenje https://www.iea.org/reports/policy-toolbox-for-industrial-decarbonisation

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

GREENovation

Obnovljivi viri

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Obnovljivi viri so naravni viri, ki jih lahko uporabljamo znova in znova, ker se ne izčrpajo, na primer sončna svetloba, veter ali drevesa, ki ponovno zrastejo.

Praktični primer

Primer obnovljivih virov iz vsakdanjega življenja je skupnost, ki na javne stavbe namesti sončne panele. Sončna svetloba, ki jo zajemajo, je obnovljiv vir, ki zagotavlja čisto električno energijo, ne da bi se izčrpal, hkrati pa zmanjšuje odvisnost od fosilnih goriv in znižuje emisije ogljika.

Slika

Video

Priporočeno branje

EEvropski parlament – Informativni pregledniki o Evropski uniji: Obnovljiva energija https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/70/la-energia-renovables

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Energetski prehod

GREENovation

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

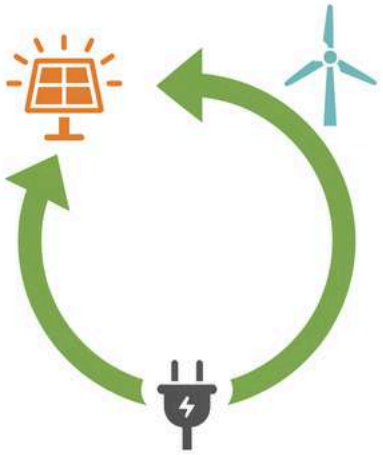
Definicija

Energetski prehod je proces prehajanja z uporabe fosilnih goriv, kot so premog, nafta in plin, na čistejše, obnovljive vire energije, kot so sonce, veter in vodna energija, z namenom zmanjšanja onesnaževanja in boja proti podnebnim spremembam.

Praktični primer

Mesto zamenja tradicionalne ulične svetilke z LED-svetilkami, ki jih napajajo sončni paneli. Ta sprememba zmanjšuje porabo energije, znižuje stroške elektrike in zmanjšuje emisije toplogrednih plinov, kar predstavlja praktičen korak k uporabi čistejše, obnovljive energije.

Slika

Video

Priporočeno branje

EEvropski parlament – Energetski prehod v EU

https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/754623/EPRS_BRI%282023%29754623_EN.pdf

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Energetski predpisi in varnost

GREENovation

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Energetski predpisi in varnost so pravila in standardi, ki jih določijo vlade in pristojni organi, da zagotovijo, da se energija, kot so elektrika, plin in gorivo, proizvaja, distribuira in uporablja varno ter odgovorno.

Praktični primer

Javne stavbe, kot so šole, bolnišnice in vladni uradi, namestijo energetsko učinkovito razsvetljavo in sisteme za izklop v sili. Ti ukrepi zagotavljajo varno rabo energije v stavbah, zmanjšujejo tveganje nesreč, kot so električni požari, ter zagotavljajo skladnost z lokalnimi varnostnimi predpisi.

Slika

Video

Priporočeno branje

EEvropska komisija – Energija

https://commission.europa.eu/topics/energy_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Hierarhija ravnanja z odpadki

GREENovation

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

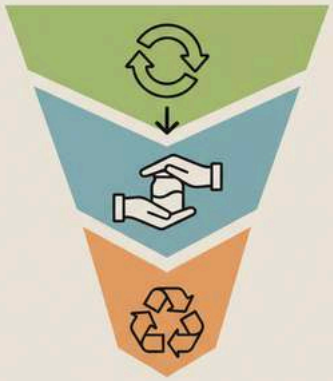
Definicija

Hierarhija ravnanja z odpadki je način ravnanja z odpadki, ki daje prednost najboljšim možnostim: najprej zmanjševanju nastajanja odpadkov, nato ponovni uporabi in recikliranju, šele nato pa odlaganju. Pomeni, da si moramo prizadevati ustvariti manj odpadkov in materiale uporabljati preudarno, da zaščitimo okolje.

Praktični primer

Šola postavi ločene zabojnike za papir, plastiko in kovino, spodbuja učence k uporabi steklenic in posod za malico za večkratno uporabo ter na odlagališče pošlje le neizogibne odpadke. Tako v vsakodnevni praksi sledi hierarhiji ravnanja z odpadki.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Okvirna direktiva o odpadkih https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-framework-directive_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Strategije nič odpadkov

GREENovation

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Strategije nič odpadkov so pristopi, ki pomagajo zmanjšati količino odpadkov, ki jih ustvarimo, s ponovno uporabo, recikliranjem in izogibanjem nepotrebnim odpadkom. Pomenijo uporabo virov na način, da nič ne gre v odpad.

Praktični primer

Družine namesto plastičnih vrečk uporabljajo platnene vrečke, namesto plastenk za enkratno uporabo polnijo steklenice za vodo ter kompostirajo kuhinjske ostanke, da iz odpadne hrane nastane zemlja za rastline. Z vsakodnevnimi dejanji zmanjšujejo količino odpadkov, ki jih ustvarijo, in pomagajo varovati okolje.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska platforma deležnikov za krožno gospodarstvo – Zero Waste Europe https://circulareconomy.europa.eu/platform/en/dialogue/existing-eu-platforms/zwe-zero-waste-europe

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Ekooblikovanje

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Ekooblikovanje je praksa oblikovanja izdelkov z upoštevanjem okolja, katere cilj je zmanjšati negativne vplive v celotnem življenjskem ciklu izdelka, od proizvodnje do odstranitve.

Praktični primer

Podjetje za izdelavo pohištva oblikuje stole iz trajnostno pridobljenega lesa namesto s posekanim lesom iz gozdov ter jih izdeluje z modularnimi deli, ki jih je mogoče zamenjati, če se poškodujejo, zato ni treba zavreči celega stola.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropski parlament – Pravila za ekooblikovanje za zagotavljanje trajnostnih izdelkov na trgu EU
https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20230629STO01708/ecodesign-rules-to-ensure-sustainable-products-on-eu-market

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

GREENovation

Trajnostni materiali

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Trajnostni materiali so okolju prijazni materiali, zasnovani tako, da imajo čim manjši vpliv na okolje in dolgo življenjsko dobo.

Praktični primer

Gradbeno podjetje za svoje stavbe uporablja konstrukcijske elemente iz lesa, ki prihaja iz odgovorno upravljanih gozdov. S tem omejuje uporabo bolj onesnažujočih materialov, kot je jeklo, stavbe pa povzročajo manj emisij CO_2 in trajajo dlje.

Slika

Video

Priporočeno branje

University of the Built Environment – 16 trajnostnih in stroškovno učinkovitih gradbenih materialov https://www.ube.ac.uk/whats-happening/articles/sustainable-building-materials/

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Trajnostna vrednostna veriga

GREENovation

KATEGORIJA 1: Okoljska trajnostnost in koncepti zelenega prehoda

Definicija

Trajnostna vrednostna veriga je pristop k upravljanju proizvodnje, pri katerem upoštevamo okoljske, družbene in ekonomske učinke vseh faz dobavne verige.

Praktični primer

Podjetje za embalažo uporablja materiale iz trajnostnih ali recikliranih virov, izbira manj onesnažujoče načine prevoza ter proizvaja embalažo, ki jo je mogoče reciklirati. Hkrati zagotavlja, da imajo delavci v celotni dobavni verigi poštene in varne delovne pogoje.

Slika

Video

Priporočeno branje

Svetovni gospodarski forum – Pet razlogov, zakaj so trajnostne vrednostne verige dobre za poslovanje https://www.weforum.org/stories/2025/09/five-reasons-why-sustainable-value-chains-are-good-for-business/

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Podjetništvo

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Podjetništvo je proces ustanavljanja in vodenja novega podjetja z prepoznavanjem problema ter ustvarjanjem izdelka ali storitve za njegovo rešitev. Vključuje prevzemanje tveganj, inovativnost in upravljanje virov z namenom ustvarjanja dobička.

Praktični primer

Številna slovenska zagonska podjetja se osredotočajo na inovacije in trajnostno poslovanje — na primer podjetja, predstavljena v slovenskih zgodbah o start-upih, kažejo, kako so ustanovitelji zgradili podjetja na lokalnem znanju in okoljski odgovornosti ter tako prispevali k dinamičnemu podjetniškemu ekosistemu v Sloveniji.

Slika

Video

Priporočeno branje

- Green Entrepreneurship: Sustainable Development for Business
- Entrepreneurship for Sustainable Future: GEM Slovenia 2023,

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Poslovno načrtovanje

GREENovation

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Poslovno načrtovanje je proces opredeljevanja ciljev podjetja, načinov za njihovo doseganje ter potrebnih virov; deluje kot načrt, ki usmerja odločitve in prihodnje ukrepe. Poslovni načrt pomaga novim in obstoječim podjetjem razmišljati vnaprej, ostati organizirana in jasno sporočati svojo strategijo.

Praktični primer

Pred odprtjem majhne trajnostne kavarne v Sloveniji sta dva prijatelja pripravila podroben poslovni načrt, ki je vključeval raziskavo trga, projekcije stroškov, marketinško strategijo in finančne cilje.

Slika

Video

Priporočeno branje

- Poslovni načrt | SPOT (Slovenia)
- Business Plan Definicija - Entrepreneur Small Business Encyclopedia

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Finančna pismenost za podjetništvo

GREENovation

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Finančna pismenost za podjetništvo pomeni imeti osnovno finančno znanje in spretnosti, ki jih podjetniki potrebujejo za upravljanje denarja, razumevanje računovodskih izkazov, načrtovanje proračunov ter sprejemanje pametnih finančnih odločitev v svojem podjetju.

Praktični primer

Mali podjetnik v Sloveniji uporablja finančno pismenost za spremljanje denarnega toka, napovedovanje stroškov in določanje cen, ki pokrivajo stroške ter ustvarjajo dobiček, saj razume finančne osnove, kot so stroški, prihodki in davki.

Slika

Video

Priporočeno branje

- Financial literacy — European Commission
- Financial Literacy Strategy

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Podjetniška miselnost

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Podjetniška miselnost je način razmišljanja, ki ljudem pomaga prepoznavati priložnosti, ustvarjalno reševati probleme in samozavestno ukrepati tudi takrat, ko so stvari negotove. Pomeni biti proaktiven, prilagodljiv in pripravljen učiti se iz tveganj ter neuspehov, da bi ideje spremenili v vrednost.

Praktični primer

Dodaj en primer iz resničnega življenja, ki pokaže, kako se ta pojem uporablja. Primer se lahko nanaša na vsakdanje življenje, delovna okolja, MSP-je, skupnosti, zelene prakse in drugo.

Slika

Video

Priporočeno branje

- Entrepreneurial Mindset in Education: Fostering Creativity, Initiative & Innovation
- What Is the Entrepreneurial Mindset?

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Strateška partnerstva

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Strateška partnerstva so dolgoročna sodelovanja med dvema ali več organizacijami, ki skupaj delujejo za doseganje skupnih ciljev z združevanjem svojih prednosti, virov ali strokovnega znanja.

Praktični primer

V Evropi se številna mala in srednja podjetja (MSP) pridružujejo mreži Enterprise Europe Network, da bi oblikovala strateška partnerstva z drugimi podjetji iz različnih držav in panog, si delila tržno znanje, našla nove stranke v tujini ter skupaj razvijala izdelke.

Slika

Video

Priporočeno branje

- Strategic partnership—Wikipedia
- Stategic partnership: Definicija, methods and success factors in Procurement

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Tržno povpraševanje

GREENovation

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Tržno povpraševanje nam pove, koliko ljudi želi in si lahko privošči neko stvar na celotnem trgu – ne le ena oseba. Podjetja ga preučujejo, da se odločijo, kaj bodo izdelovala, koliko bodo izdelala in kakšno ceno bodo določila.

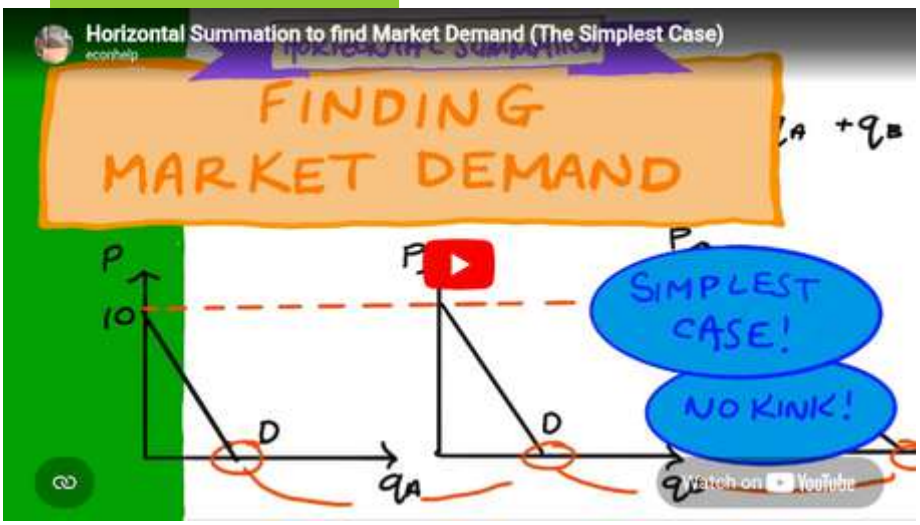
Praktični primer

Poleti se povpraševanje po kolesih in e-kolesih poveča, saj jih tako domačini kot turisti pogosteje uporabljajo za prevoz in prosti čas. Če želi veliko ljudi ta kolesa kupiti po trenutnih cenah, bo trgovina s kolesi vedela, da je tržno povpraševanje veliko, in bo morda naročila več zaloge za prodajo.

Slika

Video

Priporočeno branje

- Analiza tržnega povpraševanja: razumevanje potreb potrošnikov in rasti poslovanja
- Kako raziskati in izračunati tržno povpraševanje za izdelek

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Segmentacija kupcev

GREENovation

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Segmentacija kupcev je proces razvrščanja kupcev v skupine s podobnimi značilnostmi, na primer glede na starost, lokacijo ali nakupne navade. Podjetje lahko tako sprejema boljše odločitve o tem, katere izdelke ponuditi in kako komunicirati z vsako skupino.

Praktični primer

Majhna kavarna opazi tri glavne tipe strank: lokalne delavce, študente in turiste. Z opredelitvijo teh segmentov lahko kavarna prilagodi svojo ponudbo, na primer dnevni popust za delavce, študentski meni ali promocije za turiste, tako da ustreza potrebam vsake skupine in poveča zadovoljstvo ter prodajo.

Slika

Video

Priporočeno branje

- Segmentacija trga
- Segmentacija strank: Popoln vodnik

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Preverjanje trga

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Preverjanje trga je proces ugotavljanja, ali resnični kupci dejansko želijo izdelek ali storitev in so zanju pripravljeni plačati, še preden sta v celoti lansirana na trg.

Praktični primer

Majhno podjetje z okolju prijaznimi čistili prosi ljudi, da preizkusijo vzorce novega pralnega mila na rastlinski osnovi, nato pa izpolnijo kratko anketo. Tako ugotovijo, ali je večini ljudi milo všeč in ali bi ga bili pripravljeni kupiti. S tem podjetje potrdi svojo idejo, še preden pri dobaviteljih odda večja naročila.

Slika

Video

Priporočeno branje

- Vaša poslovna ideja je ničvredna, dokler je ne potrdite
- Kaj je tržna vrednost in zakaj je pomembna za vlagatelje?

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Trajnostno poslovanje

GREENovation

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Trajnostno poslovanje pomeni vodenje podjetja na način, ki usklajuje gospodarski uspeh s skrbjo za ljudi in okolje, tako da lahko podjetje dolgoročno uspešno deluje.

Praktični primer

Majhno ekološko podjetje preide na obnovljivo energijo in uporablja kompostabilno embalažo, s čimer zmanjšuje količino odpadkov in znižuje stroške. Z uporabo virov na preudaren način privablja okoljsko ozaveščene kupce, trajnost vključuje v svoje vsakodnevno poslovanje in krepi povezanost z lokalno skupnostjo.

Slika

Video

Priporočeno branje

- Kaj je trajnost in zakaj je pomembna
- Trajnost podjetij: kaj EU pričakuje od podjetij

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Inovacije

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Inovacije pomenijo, da ljudje ali podjetja najdejo nove ideje ali pametnejše načine za reševanje problemov in te ideje nato spremenijo v resnične rešitve, ki pomagajo drugim.

Praktični primer

Majhno zagonsko podjetje razvije mobilno aplikacijo, ki lokalnim trgovinam pomaga prikazovati njihovo ponudbo okolju prijaznih izdelkov v realnem času. Kupci lahko lažje najdejo in kupijo trajnostne izdelke, trgovine pa dosežejo več kupcev — to je inovacija, ker izboljšuje način nakupovanja in podpira zelene prakse.

Slika

Video

Priporočeno branje

- Znanost, tehnologija in inovacije
- Oblikovanje politike EU na področju raziskav in inovacij - Evropska unija

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Poslovna ideja

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Poslovna ideja je osnovna zasnova izdelka ali storitve, ki rešuje točno določene probleme ljudi.

Praktični primer

Maria je opazila, da mnogi učenci v šoli zapravljajo hrano. Zato je ustvarila aplikacijo, prek katere lahko učenci po nižji ceni kupijo ostale obroke.

Slika

Video

Priporočeno branje

Opis poslovne ideje (Wikipedia) pojasnjuje vlogo poslovnih idej v podjetništvu.

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Poslovni model

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Poslovni model pojasnjuje, kako podjetje pridobiva vrednost in ustvarja dobiček.

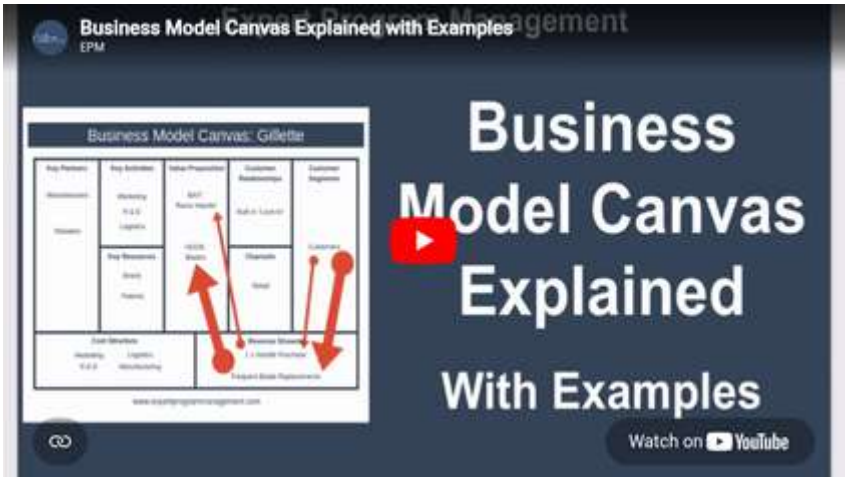
Praktični primer

Podjetje EcoBikes oddaja električna kolesa. Stranke plačujejo po urni ali mesečni tarifi. Podjetje ponuja tudi vodene izlete po fiksni ceni. Prihodke ustvarjajo z oddajo koles in z organizacijo izletov. Poslovni model: storitve z dodano vrednostjo za turiste in domačine, ki si želijo hitrejši in okolju prijazen prevoz.

Slika

Video

Priporočeno branje

Poslovni model Canvas opisuje glavne elemente poslovnega modela.

Sofinancira Evropska unija

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Ponujena vrednost

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Ponujena vrednost pojasnjuje, kakšne koristi podjetje nudi svojim strankam in zakaj naj se odločijo zanj.

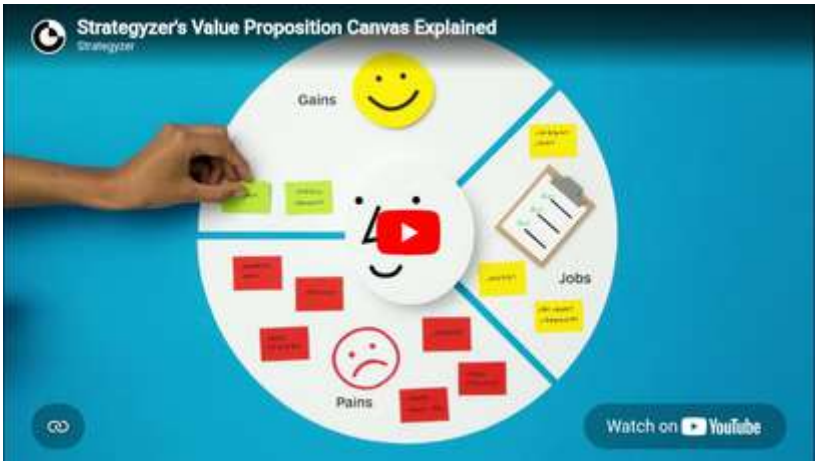
Praktični primer

Green Clean je podjetje za čiščenje, ki uporablja varne, nestrupene izdelke. Njihova ključna prednost je »čist dom z izdelki, ki skrbijo za zdravje vaše družine in varujejo okolje«. S tem strankam jasno sporočajo, kakšno korist bodo imele: varne in čiste prostore brez škodljivih kemikalij.

Slika

Video

Priporočeno branje

Informacije o poslovnem modelu Canvas glede ponujene vrednosti ponudb in njihove vloge v poslovnem načrtovanju.

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Viri prihodkov

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Viri prihodkov so različni načini, s katerimi podjetje ustvarja dobiček s svojo ponudbo izdelkov ali storitev.

Praktični primer

Podjetje prodaja biorazgradljive brisače na spletu. Prihodke ustvarja:

- prodaja brisač
- prodaja mesečnih naročniških paketov
- prodaja oglaševalskega prostora v svojem e-biltenu z eko novicami.

Vsak način pridobivanja denarja predstavlja ločen vir prihodkov.

Slika

Video

Priporočeno branje

V skrajšanem tečaju so predstavljeni različni viri prihodkov in kako ti prispevajo k dobičku.

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Ocena tveganja

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Ocena tveganj je postopek, v katerem se ugotavlja, kaj vse bi lahko v podjetju šlo narobe, in načrtuje, kako ta tveganja zmanjšati.

Praktični primer

Kavarna pred odprtjem preuči možna tveganja:

- slabo vreme, ki zmanjša število obiskovalcev,
- naraščajoče cene kavnih zrn,
- bolezni zaposlenih.

Načrtujejo, kako zmanjšati ali obvladati vsako tveganje, na primer z vzpostavitvijo rezervnega sklada in zagotovitvijo nadomestnih dobaviteljev.

Slika

Video

Priporočeno branje

Obvladovanje tveganj: razumevanje osnov in pomena

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Možnosti financiranja

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Možnosti financiranja so možnosti, kjer lahko podjetje pridobi sredstva za zagon ali razvoj.

Praktični primer

Start-up Sunny Solar, ki se ukvarja z vgradnjo majhnih sončnih elektrarn, se prijavi za državno subvencijo za trajnostni razvoj. Svojo idejo predstavijo tudi lokalnim vlagateljem in pridobijo posojilo za mala podjetja. To so možnosti financiranja, ki jim omogočajo nakup materiala in zaposlitev tehnikov.

Slika

Video

Priporočeno branje

Spoznajte možnosti financiranja | Nepovratna sredstva in financiranje

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Naložba

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Naložba je denar, ki ga podjetje vloži v posel v pričakovanju, da bo kasneje zaslužilo več denarja.

Praktični primer

Podjetje Smart Energy, ki gradi skupnostne sončne elektrarne, prejme 50.000 evrov od lokalnega vlagatelja. V zameno vlagatelj prejme delež dobička v naslednjih petih letih. Ta naložba podjetju Smart Energy pomaga pri nakupu opreme in zaposlovanju delavcev.

Slika

Video

Priporočeno branje

Predstavitev podjetništva zajema vlogo vlagateljev in ustvarjanje poslovne vrednosti.

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Analiza stroškov in koristi

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Analiza stroškov in koristi primerja prednosti nečesa z njegovimi stroški, da se ugotovi, ali se investicija splača.

Praktični primer

Podjetje želi namestiti sistem za zbiranje deževnice. Izračunajo:

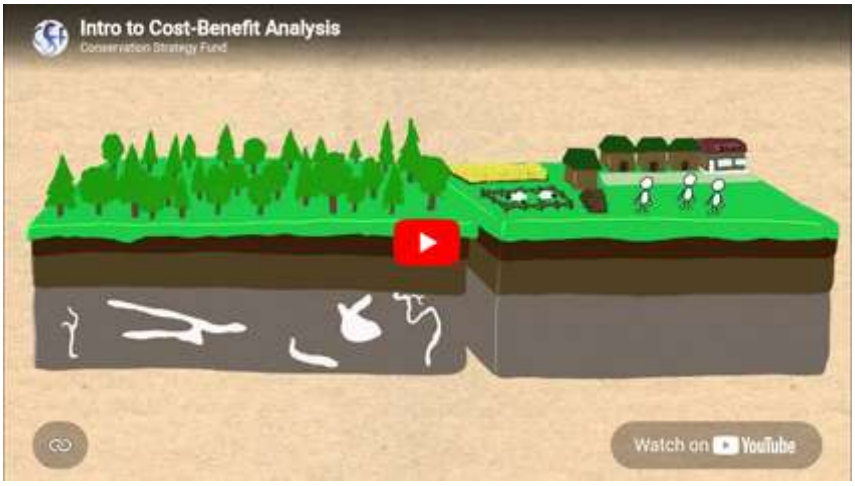
- stroški rezervoarjev in namestitve: 5.000 €
- pričakovani prihranek pri stroških za vodo v obdobju >2 let: 3.000 €
- okoljska korist: manj poraba vode.

Odločijo se, da bodo sistem namestili le, če bodo prihranki večji od stroškov. Ta izračun jim pomaga pri odločitvi.

Slika

Video

Priporočeno branje

Razlaga analize stroškov in koristi: uporaba, prednosti in ...

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne morata biti odgovorni zanje.

Skalabilnost

KATEGORIJA 2: Koncepti podjetništva in poslovnega razvoja

Definicija

Skalabilnost je zmožnost podjetja, da poveča svojo proizvodnjo ali število strank brez večjega povečanja stroškov.

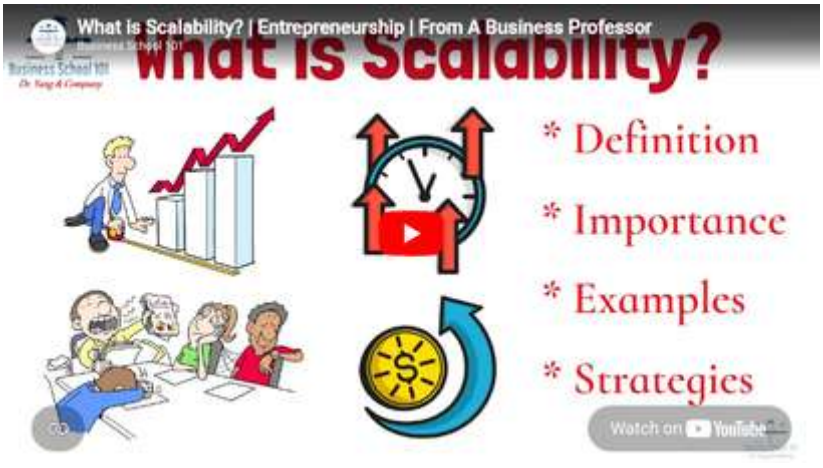
Praktični primer

Podjetje Healthy Foods prodaja recepte in spletne kuharske tečaje. Ko je tečaj enkrat objavljen na spletu, lahko sprejme 10 ali 1.000 udeležencev brez večjih dodatnih stroškov. To pomeni, da se lahko podjetje z večjim številom udeležencev enostavno širi.

Slika

Video

Priporočeno branje

Kaj je skalabilnost v poslovnem svetu?

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Pametna orodja na zelenih delovnih mestih

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Pametna orodja v zelenih delovnih mestih so digitalna ali tehnološka orodja, ki delavcem pomagajo učinkoviteje izkoriščati vire, zmanjševati vpliv na okolje in spodbujati trajnostne prakse v njihovem vsakdanjem delu.

Praktični primer

A technician uses smart sensors to monitor energy use in a building, helping reduce electricity waste and improve energy efficiency. In agriculture, smart irrigation systems are used to save water while maintaining crop health.

Slika

Video

Priporočeno branje

European Commission – Digital Skills for the Green Transition https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-skills

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Sistemi zelene energije

GREENovation

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Sistemi zelene energije so tehnologije in infrastrukture, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, kot so sonce, veter ali voda, pri čemer okolju povzročajo le malo škode ali pa je ta sploh ni.

Praktični primer

Podjetje namesti sončne kolektorje in uporablja pametne sisteme za upravljanje z energijo, da proizvaja čisto električno energijo in zmanjša odvisnost od fosilnih goriv. Za oskrbo naselij in podjetij z obnovljivo energijo se uporabljajo tudi vetrne turbine in majhni hidroelektrarni sistemi.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Obnovljiva energija https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Zelena znanja in spretnosti

GREENovation

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Zelena znanja in spretnosti so znanje, sposobnosti in odnos, potrebni za spodbujanje trajnostnih praks, zmanjševanje vpliva na okolje ter prispevanje k zelenemu prehodu na delovnem mestu in v vsakdanjem življenju.

Praktični primer

Delavec uporablja zelene veščine tako, da uporablja energetsko učinkovito opremo, odgovorno ravna z odpadki in se zaveda, kako njegove poklicne odločitve vplivajo na okolje. Na zelenih delovnih mestih te kompetence zaposlenim pomagajo delati trajnostno in se prilagajati novim zelenim tehnologijam.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Zelene spretnosti in delovna mesta https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/green-skills_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Digitalne kompetence

GREENovation

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Digitalne kompetence so veščine in znanje, potrebne za učinkovito, varno in odgovorno uporabo digitalnih orodij, tehnologij in spletnih platform pri delu, učenju in v vsakdanjem življenju.

Praktični primer

Delavec dokazuje digitalne kompetence z uporabo spletnih orodij za sodelovanje, varno upravljanje digitalnih podatkov, uporabo programske opreme ali aplikacij, povezanih z njegovim delom, ter prilagajanjem na nove digitalne sisteme na delovnem mestu.

Slika

Video

Priporočeno branje

EEvropska komisija – Okvir digitalnih kompetenc (DigComp) https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Trajnostne delovne prakse

GREENovation

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Trajnostne delovne prakse so načini dela, ki zmanjšujejo vpliv na okolje, omogočajo odgovorno rabo virov ter podpirajo dolgoročno okoljsko, družbeno in gospodarsko trajnost na delovnem mestu.

Praktični primer

Organizacija izvaja trajnostne delovne prakse z zmanjšanjem porabe energije in papirja, spodbujanjem dela na daljavo, ustreznim ravnanjem z odpadki ter izbiro okoljsko odgovornih dobaviteljev in materialov.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Trajnostne poslovne prakse https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sustainability_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Tehnična orodja in spremljanje

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Technical tools and monitoring are technologies and systems used to measure, track, and manage things such as environmental performance, helping organisations make informed decisions and reduce their environmental impact.

Praktični primer

Tehnična orodja in spremljanje so tehnologije in sistemi, ki se uporabljajo za merjenje, spremljanje in upravljanje različnih vidikov, kot je okoljska uspešnost, ter tako pomagajo organizacijam sprejemati utemeljene odločitve in zmanjševati svoj vpliv na okolje.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska agencija za okolje – Spremljanje okolja
https://www.eea.europa.eu/themes/environmental-monitoring

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Zelena delovna mesta

GREENovation

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Zelena delovna mesta so delovna mesta, ki prispevajo k varstvu okolja, zmanjševanju onesnaževanja in podpirajo prehod na bolj trajnostno gospodarstvo.

Praktični primer

Oseba, ki dela kot monter sončnih kolektorjev, svetovalec za energetsko učinkovitost, vodja recikliranja ali okoljski tehnik, opravlja zeleno delo, saj njeno delo prispeva k zmanjšanju vpliva na okolje.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Zelena delovna mesta in znanja https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/green-skills_en

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Potrebe trga dela

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Potrebe trga dela se nanašajo na spretnosti, znanje in delovna mesta, ki jih delodajalci potrebujejo za zapolnitev obstoječih in pričakovanih delovnih mest v gospodarstvu.

Praktični primer

S povečanjem povpraševanja po obnovljivih virih energije in trajnostnem razvoju trg dela potrebuje več delavcev z zelenimi znanji, digitalnimi veščinami in tehničnim usposabljanjem, da bi lahko podprl nova in nastajajoča delovna mesta.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija– Trg dela ter znanje in spretnosti https://commission.europa.eu/content/thematic-factsheets/labour-markets-and-skills_sl

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Standardi kakovosti

GREENovation

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Standardi kakovosti so dogovorjena pravila ali smernice, ki zagotavljajo, da izdelki, storitve in delovni procesi izpolnjujejo določene ravni kakovosti, varnosti in učinkovitosti.

Praktični primer

Druga podjetja sledijo standardom kakovosti tako, da redno preverjajo svoje procese, uporabljajo certificirane materiale ter zagotavljajo, da njihovi izdelki ali storitve izpolnjujejo okoljske, varnostne in zmogljivostne zahteve.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Evropski standardi https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/goods/european-standards_en?prefLang=sl

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Učenje na delovnem mestu

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Učenje na delovnem mestu je oblika učenja, ki združuje izobraževanje z praktičnimi izkušnjami pri delu in omogoča posameznikom, da si znanje in veščine pridobivajo neposredno v delovnem okolju.

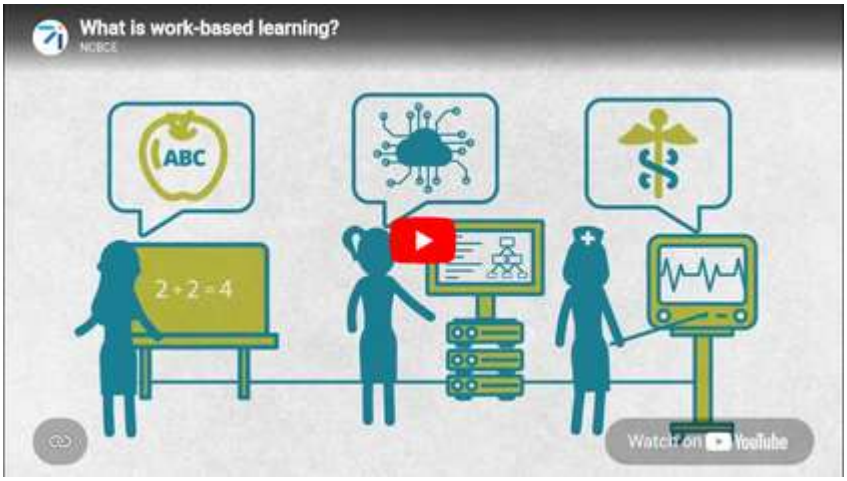
Praktični primer

Učenec sodeluje v učenju na delovnem mestu tako, da opravi pripravništvo, vajeništvo ali usposabljanje na delovnem mestu, kjer pridobi praktična znanja in spretnosti ob delu z izkušenimi strokovnjaki.

Slika

Video

Priporočeno branje

Evropska komisija – Učenje na delovnem mestu v poklicnem izobraževanju in usposabljanju

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Pot k zaposlitvi

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Pot do zaposlitve je prožna pot, ki posameznikom omogoča prehod iz izobraževanja ali brezposelnosti v poklicno kariero.

Praktični primer

Študent informacijske tehnologije si je želel vstopiti v tehnološko industrijo, vendar mu je manjkalo formalno izobraževanje in potrebne povezave. Svojo pot do zaposljivosti je začel z udeležbo v programu; sodeloval je v intenzivnem usposabljanju. Ta strukturirana kombinacija mu je omogočila, da je premagal tradicionalne ovire.

Slika

Video

Priporočeno branje

"Spodbujanje zaposljivosti študentov prek visokošolskega izobraževanja" (UNESCO IESALC, 2025).

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Sistemsko razmišljanje

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Sistemsko razmišljanje je celosten pristop k reševanju problemov, ki preučuje, kako različni deli zapletene strukture medsebojno vplivajo, namesto da bi jih obravnaval ločeno.

Praktični primer

Univerza opaža, da imajo njeni diplomanti težave pri iskanju zaposlitve. S sistemskim pristopom se pogled razširi na celoten ekosistem in ugotovi, da problem ni v veščinah za razgovore, ampak v neskladju med tem, kar se poučuje, in tem, kar lokalna industrija dejansko potrebuje

Slika

Video

Priporočeno branje

"Sistemsko razmišljanje/Thinking in Systems: A Primer" by Donella H. Meadows

"Uvod v splošno sistemsko razmišljanje/ An Introduction to General Systems Thinking" by Gerald M. Weinberg

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Opis delovnega mesta

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Opis delovnega mesta je sistematičen postopek analiziranja in dokumentiranja konkretnih nalog, veščin, kvalifikacij in vedenjskih značilnosti, ki so potrebne za določeno delovno mesto znotraj organizacije.

Praktični primer

Kadrovska služba je spremljala svoje najuspešnejše zaposlene, da bi ugotovila, katere lastnosti dejansko vodijo k uspehu: aktivno poslušanje, tehnična empatija in reševanje konfliktov. Na podlagi teh konkretnih veščin so oblikovali nov profil delovnega mesta in posodobili postopek razgovorov, da bi te veščine preverili.

Slika

Video

Priporočeno branje

"Kompetence na delovnem mestu: modeli za vrhunsko uspešnost/Competence at Work: Models for Superior Performance" by Spencer & Spencer

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Sprememba kariere

GREENovation

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Sprememba kariere je aktivni proces preusmerjanja vaše poklicne poti v novo panogo, vlogo ali vrsto zaposlitve. Običajno vključuje ponovno oceno vaših obstoječih znanj in/ali pridobivanje novih kvalifikacij

Praktični primer

Šolski učitelj je uspešno prešel na delovno mesto oblikovalca učnih programov v podjetju, saj je svojo spremembo poklicne poti obravnaval kot strateški projekt. Svoje izkušnje s poučevanjem je prenesel v poslovni jezik.

Slika

Video

Priporočeno branje

"The Squiggly Career" by Helen Tupper & Sarah Ellis

"Zakaj je prehod v novo kariero tako težak/Why Career Transition Is So Hard" (Harvard Business Review) by Herminia Ibarra

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

GREENovation

Poklicna prilagodljivost

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Poklicna prilagodljivost je sposobnost, da svoje misli, vedenje in znanja prilagajate spreminjajočim se delovnim okoljem, tehnologijam in izzivom.

Praktični primer

Višja vodja oddelka za nabavo je pokazala profesionalno prilagodljivost, saj je hitro spremenila svojo celotno strategijo. Namesto da bi čakala, da se stari sistem ponovno vzpostavi, se je hitro naučila uporabljati nova logistična orodja, ki temeljijo na umetni inteligenci, in svojo ekipo usposobila za prožno upravljanje tveganj.

Slika

Video

Priporočeno branje

"Kako ostati konkurenčen v dobi umetne inteligence/How to Stay Relevant in the Age of AI" (HBR IdeaCast / Lecture series

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Delo v timu

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Delo v timu je organizacijska struktura, v kateri medsebojno odvisni posamezniki sodelujejo pri doseganju skupnega cilja, pri čemer izkoriščajo raznolika znanja in spretnosti ter prevzemajo skupno odgovornost.

Praktični primer

V vodilnem podjetju za medicinske pripomočke se je uvedba novega kirurškega instrumenta zastala, ker sta oddelka za inženiring in trženje delovala ločeno. Da bi prekinili zastoj, je podjetje prešlo na model, ki temelji na timskem delu.

Slika

Video

Priporočeno branje

"Modrost timov/The Wisdom of Teams" by Jon R. Katzenbach and Douglas K. Smith

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Spretnosti reševanja problemov

GREENovation

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Spretnosti reševanja problemov so kognitivne sposobnosti, ki se uporabljajo za prepoznavanje zapletenih izzivov, analizo njihovih temeljnih vzrokov ter izvajanje učinkovitih in trajnostnih rešitev. Ta proces vključuje kombinacijo kritičnega razmišljanja in ustvarjalnosti.

Praktični primer

Regionalni vodja logistike je opazil ponavljajoče se zamude pri dostavah. Namesto da bi preprosto zaposlil več voznikov, kar je bila očitna, a draga rešitev, je vodja izvedel analizo vzrokov in ugotovil, da je bilo ozko grlo pravzaprav neurejeno razvrščanje blaga.

Slika

Video

Priporočeno branje

Ne ugibajte več: 9 značilnosti odličnih reševalcev problemov/Stop Guessing: The 9 Behaviors of Great Problem Solvers" by Nat Greene

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Delovna etika

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Delovna etika predstavlja niz moralnih načel in vrednot, ki usmerjajo človekovo ravnanje, zanesljivost in odnos do poklicnih obveznosti.

Praktični primer

Računovodja v gradbenem podjetju je odkril ponavljajoče se neskladje v računih glavnega dobavitelja, kar je povzročilo preplačila. Kljub velikemu pritisku se je računovodja odločil, da bo na to opozoril.

Slika

Video

Priporočeno branje

"Moč značaja v vodstvu/The Power of Character in Leadership" avtorja Myles Munroe

"Extreme Ownership" avtorjev Jocko Willink and Leif Babin

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Poklicna odgovornost

GREENovation

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Poklicna odgovornost je etična in pravna obveznost posameznika, da spoštuje standarde, dolžnosti in kodekse ravnanja, ki veljajo na njegovem področju dela.

Praktični primer

Inženirko so prosili, naj pregleda načrte za nov kompleks. Med pregledom je odkrila napako v izračunih. Kljub temu, da je projekt zaostajal za načrtom, je napako uradno prijavila. Njena nepripravljenost, da bi pri varnosti popustila, je preprečila morebitno strukturno okvaro.

Slika

Video

Priporočeno branje

"Poklicna odgovornost: Priročnik za odvetnike in druge strokovnjake/Professional Responsibility: A Guide for Attorneys and Other Professionals" avtorja Jack Sahl

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Varnost in zdravje pri delu

KATEGORIJA 3: Zelena delovna mesta, zaposljivost in koncepti delovnega okolja

Definicija

Varnost in zdravje pri delu (VZD) je večdisciplinarno področje, ki se osredotoča na varovanje varnosti, zdravja in blaginje ljudi na delovnem mestu.

Praktični primer

Tehnik je opazil vibracije na ventilu. Čeprav je vodja proizvodnje vztrajal, da z ventilom lahko počakajo, je tehnik uveljavil pravico do prekinitve dela, ki jo določa protokol podjetja. Ta protokol varnosti in zdravja pri delu je vsakemu zaposlenemu omogočal, da prekine delo, če je zaznal neposredno nevarnost.

Slika

Video

Priporočeno branje

"Safety Professional's Reference and Study Guide" avtorja W. David Yates

"Pre-Accident Investigations: Better Questions. An Applied Approach to Operational Learning" avtorja Todd Conklin

Sofinancira Evropska unija

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.